

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620200332
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3620200332.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu J & M PROPERTY, s.r.o., so sídlom Prievidza, Jégeho 6/10, IČO 45 705 011, zastúpeného JUDr. Katarínou Uhrínovou, advokátkou, so sídlom Banská Bystrica, Nám. Š. Moyzesa 4 proti žalovaným: 1/ Tatra credit, a.s., so sídlom Piešťany, Námestie Slobody 10/1718, IČO 44 975 775, 2/ Public auction s.r.o., so sídlom Piešťany, Cintorínska 2696/1, IČO 44 449 844, obaja zastúpení L.I.B. legal s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO 47 237 546, 3/ Správa majetku mesta, n.o., Partizánske, so sídlom Partizánske, Ul. 29. augusta, IČO 37 923 145, zastúpenému JUDr. Marianou Pirtánovou, advokátkou, so sídlom Partizánske, Moyzesova 471/1, o zaplatenie 12.525 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Partizánske č.k. 3C/11/2020-150 zo dňa 08. decembra 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch I., II. a IV. **p o t v r d z u j e.**

Žalobca má voči žalovaným 1/ a 2/ **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 8.187,07 eur s 5%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 8.187,07 eur od 01.09.2019 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku /výrok I./, žalovanému 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.897,05 eur s 5%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.897,05 eur od 01.09.2019 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku /výrok II./, žalovanému 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.440,88 eur s 5%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.440,88 eur od 01.09.2019 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku /výrok III./ a nakoniec priznal žalobcovi voči žalovaným 1/ až 3/ náhradu trov konania v rozsahu 100% /výrok IV./.

2. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaných zaplatenia 12.525 eur, konkrétne od žalovaného 1/ sumy 8.187,07 eur s príslušenstvom, od žalovaného 2/ sumy 1.897,05 eur s príslušenstvom a od žalovaného 3/ sumy 2.440,88 eur s príslušenstvom, čo odôvodnil tým, že dňa 04.10.2012 sa uskutočnila dobrovoľná dražba nehnuteľností nachádzajúcich sa v obci S., k. ú. S., zapísaných na LV č. XXXX ako byt č. XX na 1. p. vo vchode č. XX v obytnom dome súp. č. XXX postavenom na parcele KN-C č. XXXX, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu súp. č. XXX v podiele 5818/212550 a spoluvlastnícky podiel na pozemku KN-C č. XXXX o výmere 792 m² zastavané plochy a nádvorí v podiele 5818/212550 (ďalej len ako "predmetné nehnuteľnosti"). Navrhovateľom dražby bol ako záložný veriteľ pôvodnej vlastníčky nehnuteľností M. A. žalovaný 1/, dražobníkom bol žalovaný 2/ a vydražiteľom predmetnej nehnuteľnosti bol žalobca. Cena dosiahnutá vydražením bola v celkovej výške 12.525 eur. Žalobca uhradil dražobnú zábezpeku vo výške 3.000 eur a uhradil aj doplatok vo výške 9.525 eur. Okresný súd Partizánske rozsudkom č.k.

4C/42/2015-280 zo dňa 30.11.2017 určil, že M. A. je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností a zároveň určil úverovú zmluvu č. 142/10 zo dňa 31.04.2010 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 28.09.2010 a Dodatku č. 2 zo dňa 30.04.2011 uzatvorenú medzi M. A. a žalovaným 1/ za neplatnú. Rozsudok čo do určenia výlučného vlastníctva M. A. nadobudol právoplatnosť dňa 24.03.2018 a čo do určenia neplatnosti uzatvorenej zmluvy nadobudol právoplatnosť dňa 27.03.2019. Keďže M. A. žalobu o určenie neplatnosti dražby nepodala, súd neurčil, že by bola dražba neplatná. Žalovaný 2/ listom zo dňa 05.08.2019 žalobcovi oznámil, že z výťažku dražby 12.525 eur uspokojil pohľadávku žalovaného 3/ vo výške 2.440,88 eur, pohľadávku žalovaného 1/ vo výške 8.187,07 eur a sumu 1.897,05 eur použil žalovaný 2/ na úhradu nákladov a odmenu dražobníka. Žalobca listom vyzval žalovaných na vrátenie výťažku dražby. Žalovaní 1/ a 2/ na výzvu nereagovali. Žalovaný 3/ žalobcovi oznámil, že mu nevznikol právny dôvod na vrátenie výťažku dražby.

3. Súd vykonal v spore dokazovanie, z ktorého zistil, že dňa 04.10.2012 bola vykonaná dobrovoľná dražba nehnuteľností, ktorých vydražiteľom sa stal žalobca. Dražobníkom bol žalovaný 2/. Výťažok dražby bol v celkovej výške 12.225 eur. Vykonanie dražby a jej priebeh boli osvedčené notárskou zápisnicou Mgr. Výskoka č. N 463/2012, NCRIs 36578/2012. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 4C/42/2015-280 zo dňa 30.11.2017 súd okrem iného rozhodol, že p. M. A. je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností a úverová zmluva č. 142/10 zo dňa 30.04.2010 spolu s Dodatkom č. 1 zo dňa 28.09.2010, Dodatkom č. 2 zo dňa 30.04.2011 a Dodatkom č. 3 zo dňa 30.10.2011 uzatvorená medzi p. M. A. a Tatra credit, a.s. je neplatná. Zároveň určil záložnú zmluvu zo dňa 30.04.2010 uzatvorenú medzi p. M. A. a Tatra credit, a.s. za neplatnú. Krajský súd v Trenčíne čo do vyššie spomínaných rozhodnutí rozsudok Okresného súdu Partizánske rozsudkom č.k. 6Co/148/2018-370 zo dňa 29.01.2019 potvrdil. Rozsudok Okresného súdu Partizánske čo do určenia výlučného vlastníctva nadobudol právoplatnosť dňa 24.03.2018. V časti o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a záložnej zmluvy nadobudol rozsudok Okresného súdu Partizánske v spojení s rozsudkom krajského súdu v Trenčíne právoplatnosť dňa 27.03.2019. Výťažok dražby bol vyplatený tak, že žalovanému 3/ bola vyplatená časť vo výške 2.440,88 eur, žalovanému 1/ bola vyplatená časť vo výške 8.187,07 eur a zvyšnú časť vo výške 1.897,05 eur si ponechal žalovaný 2/ z titulu nákladov a odmeny dražobníka. Žalobca žalovaných vyzval na vrátenie výťažku dražby.

4. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 21 ods. 2, § 32 ods. 3 zákona o dobrovoľných dražbách, § 451 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1 a 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že skutkový stav považoval za nesporný, žiadna zo strán ho počas konania nerozporovala. Dňa 04.10.2012 došlo k dobrovoľnej dražbe na základe ktorej žalobca vydražil predmetné nehnuteľnosti a mal sa stať ich vlastníkom. Žalobca uhradil dražobníkovi (žalovanému 2/) sumu najnižšieho podania v celkovej sume 12.525 eur. Z tejto sumy bola uspokojená pohľadávka žalovaného 1/ v časti 8.187,07 eur a žalovaného 3/ v časti 2.440,88 eur. Zvyšok si ponechal žalovaný 2/ ako náhradu nákladov a odmenu za vykonanie dražby. Výrokom III. rozsudku Okresného súdu Partizánske č.k. 4C/42/2015-280 zo dňa 30.11.2017 bolo určené výlučné vlastníctvo p. M. A. k predmetným nehnuteľnostiam. Rozsudok, čo do výroku III. nadobudol právoplatnosť dňa 24.03.2018. Sporné medzi stranami sporu bolo právne posúdenie nároku žalobcu. Súd konštatoval, že žalobca nemá nárok na vydanie výťažku dražby podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona o dobrovoľných dražbách a to z dôvodu, že nie sú splnené zákonné podmienky stanovené týmto zákonom, keďže dražba nebola určená za neplatnú. S poukazom na súdnu prax a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 51/2009 zo dňa 23.06.2010 súd nemôže neplatnosť dražby posudzovať ani ako prejudiciálnu otázku. Keďže nebola včas podaná žaloba o určenie neplatnosti dražby a zároveň súd nemôže neplatnosť dražby posudzovať ako prejudiciálnu otázku, žalovanému nemohol vzniknúť nárok na vrátenie výťažku podľa zákona o dobrovoľných dražbách. Súd sa však následne musel zaoberať otázkou, či predmetný nárok nespĺňa podmienky bezdôvodného obohatenia. Bezdôvodné obohatenie je v Občianskom zákonníku konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Inštitút bezdôvodného obohatenia vyjadruje totiž zásadu občianskeho práva, že nikto sa nesmie bezdôvodne obohatiť na úkor iného, a pokiaľ k tomu dôjde, je povinný takto získaný prospech vrátiť (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/124/2002). Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je objektívneho charakteru a predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, podstatné je iba to, že stav obohatenia vznikol (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Odo 882/2006 z 24. júna 2008). Po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Partizánske č.k. 4C/42/2015-280 zo dňa 30.11.2017, čo do výroku III. o určení výlučného vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam nastala skutočnosť, že žalobca po vydražení nehnuteľností za svoje plnenie nedostal žiadnu odplatu, keďže po dražbe zaplatil dražobníkovi sumu najnižšieho podania a nakoniec sa nestal vlastníkom predmetných nehnuteľností. Súd má za to,

že predmetný vzťah má charakter bezdôvodného obohatenia. V tomto prípade pôjde o bezdôvodné obohatenie plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Dražba bola vykonaná zákonne, čo ani jedna zo strán nerozporevala. V čase vyplatenia vydraženej sumy tu bol právny dôvod na vyplatenie tejto sumy, ktorý neskôr právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Partizánske č.k. 4C/42/2015-280 zo dňa 30.11.2017 odpadol, pretože za vyplatenie vydraženej sumy žalobca nedostal žiadne protiplnenie. Vzhľadom na skutočnosť, že sa žalobca nestal vlastníkom nehnuteľností, odpadol právny dôvod na úhradu vydraženej sumy. Žalovaní 1/ až 3/ zároveň od žalobcu získali z ním vyplatených finančných prostriedkov majetkový prospech. Súd je toho názoru, že žalobca má nárok na vrátenie vyplatenej sumy z titulu bezdôvodného obohatenia. Súd reagoval aj na námietku žalovaného 3/ ohľadom pasívnej vecnej legitímácie. Žalovaný 3/ nesprávne uviedol, že ak sa niekto na úkor žalobcu obohatil bola to p. Jančichová. Vzťah bezdôvodného obohatenia je záväzkovým právnym vzťahom ako je uvedené vyššie a zaväzuje osobu, ktorá poskytla plnenie, ktoré z nejakého dôvodu poskytnúť nemala, v tomto prípade žalobcu a osobu, ktorá z tohto plnenia získala majetkový prospech. Takýmito osobami sú žalovaní 1/ až 3/, keďže finančné prostriedky žalobcu boli rozdelené medzi žalovaných. Týmto je teda daná pasívna vecná legitímácia nielen žalovaného 3/, ale všetkých žalovaných. Vzťah medzi žalovanými 1/ a 3/ a p. A. s poukazom na ich pohľadávky je odlišným právnym vzťahom a žalobca v tomto právnom vzťahu nefiguruje. To isté možno povedať o žalovanom 2/ a jeho práve na odmenu a náhradu nákladov za vykonanie dražby, ktorá vzniká žalovanému 2/ na základe zmluvy uzatvorenej medzi dražobníkom a navrhovateľom dražby podľa ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách. Ani v tomto právnom vzťahu žalobca, ako vydražiteľ nijakým spôsobom nefiguruje a nemá záväzok na úhradu odmeny a nákladov dražby, aj napriek tomu, že tieto výdavky sú hradené z vydraženej sumy. Takéto prípadné plnenie súd považuje za nespravodlivé. Súd teda nárok žalobcu posúdil ako bezdôvodné obohatenie, ako ho žalobca aj po doplnení žaloby žaloval a konštatuje, že žalobca má voči žalovaným nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd sa zaoberal aj námietkou premlčania vznesenou žalovanými. Keďže sa nárok žalobcu považuje za nárok z bezdôvodného obohatenia, súd premlčanie posudzoval podľa ustanovenia § 107 Občianskeho zákonníka. Bezdôvodné obohatenie voči trom žalovaným subjektom sa bude posudzovať voči každému žalovanému zvlášť. Je potrebné preskúmať ako plynutie subjektívnej premlčacej doby, tak aj plynutie objektívnej premlčacej doby. Premlčacia doba v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením, ktorého právny dôvod neskôr odpadol, začína plynúť okamihom odpadnutia právneho dôvodu poskytnutého plnenia. Začiatok subjektívnej premlčacej doby sa zhoduje s okamihom, keď sa oprávnený dozvedel o tom, komu plnil a o odpadnutí právneho dôvodu tohto plnenia. Z vyššie uvedeného vyplýva, že objektívna premlčacia doba začala plynúť odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku č.k. 4C/42/2015-280 zo dňa 30.11.2017, teda od 24.03.2018, pretože až okamihom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku došlo k odpadnutiu dôvodu na vyplatenie vydraženej sumy žalobcom. Keďže je objektívna premlčacia doba trojročná, k jej uplynutiu by došlo 24.03.2021. Žaloba bola podaná dňa 04.03.2020, teda počas plynutia objektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba je v tomto prípade dvojročná a viaže sa na okamih, kedy sa oprávnený (žalobca) dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor obohatil. O vzniku bezdôvodného obohatenia sa žalobca dozvedel až v okamihu, kedy rozsudok tunajšieho súdu nadobudol právoplatnosť, teda dňa 24.03.2018. Tento začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa však vzťahuje len na žalovaného 2/, pretože o skutočnosti, že na úkor žalobcu sa ešte obohatili aj žalovaný 1/ a žalovaný 3/ sa žalobca dozvedel až oznámením žalovaného 2/ zo dňa 05.08.2019. Ako je uvedené vyššie, žaloba bola podaná tunajšiemu súdu dňa 04.03.2020, teda pred uplynutím subjektívnej premlčacej doby. Nárok žalobcu tak premlčaný nie je. Súd vzhľadom na uvedené považoval žalobou uplatnený nárok v celom rozsahu za dôvodný. Žalobca zároveň vyzval žalovaných na plnenie, títo si svoju povinnosť nespĺnili, čím vznikol žalobcovi aj nárok na úrok z omeškania. Vzhľadom k tomu, že sú žalovaní 1/ až 3/ so zaplatením dlžnej sumy v omeškani, priznal súd žalobcovi popri istine aj zákonný úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to vo výške podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Súd priznal žalobcovi proti žalovanému 1/ úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 8.187,07 eur od 01.09.2019 do zaplatenia, proti žalovanému 2/ úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.897,05 eur od 01.09.2019 do zaplatenia a proti žalovanému 3/ úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.440,88 eur od 01.09.2019 do zaplatenia.

5. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/ tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, keďže bol vo veci úplne úspešný.

6. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní 1/ a 2/, a to žalovaný 1/ do výrokov I. a IV. a žalovaný 2/ do výrokov II. a IV.. Uviedli, že súd prvej inštancie vec právne posúdil tak, že zistený skutkový stav subsumoval pod skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 2

Občianskeho zákonníka, a to konkrétne na plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia však nie je zrejmé, čo konkrétne súd prvej inštancie považuje za „právny dôvod plnenia“. Za rozhodujúci okamih pre vznik bezdôvodného obohatenia súd považoval nadobudnutie právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 30.11.2017 vo veci 4C/42/2015-280, ktorá nastala dňa 24.03.2018. Z odôvodnenia rozhodnutia však nemožno jednoznačne určiť, čo súd prvej inštancie vôbec považuje, za ako to on sám uvádza „právny dôvod na vyplatenie“, ktorý mal „odpadnúť“ právoplatnosťou vyššie citovaného rozsudku Okresného súdu Partizánske. Možno však predpokladať, že za tento „právny dôvod plnenia“ súd prvej inštancie považuje nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcu k vydraženým nehnuteľnostiam v dobrovoľnej dražbe, prípadne samotnú dobrovoľnú dražbu, ktorá však nebola nikdy určená za neplatnú a ako konštatuje aj súd prvej inštancie, ktorá bola vykonaná zákonne. Rovnako však nemožno ani hovoriť o tom, že by žalobca niekedy vôbec nadobudol vlastnícke právo k vydraženým nehnuteľnostiam o ktoré by prišiel práve nadobudnutím právoplatnosti uvedeného rozsudku Okresného súdu Partizánske, a teda toto by bolo tým právnym dôvodom, ktorý podľa súdu prvej inštancie mal „odpadnúť“. Rozhodnutia o určení vlastníckeho práva totižto majú deklaratórny charakter, t.j. len deklarujú (potvrdzujú) určitú skutočnosť (existenciu vlastníckeho práva), avšak nezakladajú žiadne nové práva. Žalobca teda v zmysle právoplatného rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 30.11.2017, č.k. 4C/42/2015-280 nikdy nenadobudol vlastnícke právo k vydraženým nehnuteľnostiam, hoci dobrovoľná dražba bola zákonná. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vôbec jednoznačne a nespochybniteľne nevyplýva, čo súd prvej inštancie považuje za rozhodujúcu skutočnosť, t.j. počiatočne existujúci právny dôvod plnenia, ktorý mal odpadnúť (právoplatnosťou citovaného rozsudku Okresného súdu Partizánske) a ktorý spôsobil, že poskytnuté plnenia sa považujú za bezdôvodné obohatenie. Nie je jasné, či má byť týmto počiatočným právnym dôvodom dobrovoľná dražba, alebo prechod vlastníckeho práva, ktorý však nikdy nenastal. Práve analýza pojmu „právny dôvod plnenia“ je pre posúdenie veci kľúčová. Právnym dôvodom plnenia totižto môže byť výnimočne samotný zákon alebo na základe zákona právna skutočnosť. Právna teória ako typické príklady takýchto právnych dôvodov plnenia, ktoré odpadli zo zákona alebo na základe zákona poukazuje napríklad na prípady platného odstúpenia od zmluvy, naplnenia tzv. rozvázovacej podmienky v právnom úkone, alebo poskytnutie tzv. preddavku. Čo je však právnym dôvodom plnenia v tejto veci nie je z odôvodnenia súdu prvej inštancie jednoznačne zrejmé, čo spôsobuje nepresvedčivosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Treba aj uviesť, že právoplatný rozsudok súdu nie je zákon a právnu skutočnosť predstavuje len v tých prípadoch, ak účinky rozhodnutia smerujú k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností. Inak povedané, iba konštitutívne rozhodnutia súdu majú povahu hmotnoprávnej skutočnosti. Ak súd len deklaruje existenciu hmotnoprávneho dôvodu plnenia, nepredstavuje samotné rozhodnutie súdu právny dôvod, ale len formu autoritatívnej ochrany dôsledkov existencie tohto právneho dôvodu. Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutia súdu boli zdôvodnené a presvedčivé. Odôvodnenie rozhodnutia je aj zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Odôvodnenie musí byť úplné v zmysle, že sa súd vysporiada so všetkými otázkami riešenými v konaní a musí byť v súlade s výrokom. Žalovaní 1/ a 2/ majú za to, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nedáva dostatočnú odpoveď na kľúčovú otázku, akú právnu skutočnosť považuje za právny dôvod plnenia, ktorý mal odpadnúť právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 30.11.2017, sp. zn. 4C/42/2015-280. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je tak nepresvedčivé. Žalovaní 1/ a 2/ preto navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. K odvolaniu žalovaných 1/ a 2/ sa vyjadril žalobca. Podľa neho je napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie dostatočne odôvodnený, súd sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, ktoré tvoria základ tohto rozhodnutia, vyjadril sa k všetkým námietkam zo strany žalovaných a dôvody, pre ktoré rozhodol v prospech žalobcu logicky odôvodnil s odkazom na paragrafové znenie príslušných zákonov. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že súd za počiatočný právny dôvod plnenia zo strany žalobcu považuje skutočnosť, že v dobrovoľnej dražbe vydražil nehnuteľnosť, za ktorú zaplatil najnižšie podanie, pričom zaplatenie vydraženej sumy je podmienkou pre nadobudnutie vlastníckych práv v prospech vydražiteľa. Tak isto súd jasne konštatoval, že právny dôvod plnenia odpadol právoplatnosťou rozsudku č. k. 4C/42/2015-280 zo dňa 30.11.2017, s ktorým boli žalovaní oboznámení. V konaní neboli sporné žiadne skutkové tvrdenia a bolo preukázané, že žalobca nadobudol nehnuteľnosť v dobrovoľnej dražbe za ktorú zaplatil a o túto prišiel rozhodnutím súdu v konaní č. k. 4C/42/2015, ktorým sa vlastníctvo predmetnej nehnuteľnosti navrátilo pôvodnej vlastníčke z dôvodu

absolútnej neplatnosti úverovej a záložnej zmluvy, ktorú s ňou uzatvoril žalovaný 1/ s tým, že súd meritórne o neplatnosti dražby nerozhodoval, ale ju konštatoval v odôvodnení rozhodnutia. Keďže na vrátenie žalovanej sumy žalobca nemá nárok podľa zákona č. 527/2002 Z.z. z dôvodu, že o neplatnosti dražby nebolo meritórne rozhodnuté, musí existovať zákonný prostriedok nápravy, ktorý sledujúc morálnu zásadu spravodlivosti zabezpečí, aby sa nikto neobohatil na úkor iného. Žalovaní 1/, 2/ v odvolaní poukazujú na to, že žalobca nikdy nenadobudol vlastnícke právo k vydraženým nehnuteľnostiam o ktoré by prišiel právoplatným rozsudkom sp.zn. 4C/42/2015, hoci dobrovoľná dražba bola zákonná, nakoľko rozhodnutia o určení vlastníckeho práva majú len deklaratórny charakter. V uvedenom právnom názore je však určitý rozpor, pretože pokiaľ by bola dražba zákonná, vlastníkom vydraženej nehnuteľnosti by bol aj naďalej žalobca. Žalovaní 1/, 2/ odmietajú akceptovať skutočnosť, že absolútne neplatná úverová zmluva a na ňu naviazaná záložná zmluva boli práve tou príčinou, na základe ktorej súd napriek realizovanej dobrovoľnej dražbe rozhodol o tom, že vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti je jej pôvodný majiteľ. Súd v prvostupňovom aj odvolacom rozhodnutí konštatoval, že v prípade absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy a súčasne záložnej zmluvy bude ex lege neplatná aj dražba a že v danej veci napriek tomu, že nebola podaná žaloba o neplatnosť dražby súd nemohol odmietnuť spravodlivosť, keďže žalobkyňa (úverová dlžníčka) prišla o svoje obydlie v dôsledku zabezpečenia úveru, pričom išlo zrejme o hrubý nepomer medzi vzájomnými plneniami. Ak sa dražba konala na základe absolútne neplatného právneho titulu, nemohla byť v súlade so zákonom. A hoci rozsudok o určení vlastníctva deklaroval určitú právnu skutočnosť, nie je právne bezvýznamné, že žalobca sa za obdobie od 04.10.2012 do 24.03.2018 považoval za vlastníka nehnuteľností a takto aj bol zapísaný na liste vlastníctva. Je nepochybné, že v čase poskytnutia plnenia zo strany žalobcu existoval právny dôvod plnenia, ktorý však následkom ďalšej právnej skutočnosti odpadol, súd v odôvodnení rozhodnutia zrozumiteľne identifikuje právny dôvod plnenia, ako aj právnu skutočnosť, pre ktorú dôvod plnenia odpadol. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil.

8. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalovaných 1/ a 2/, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti vo výrokoch I., II. a IV. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

9. Odvolací súd preskúmaním veci v rozsahu a z dôvodov odvolania žalovaných 1/ a 2/ dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri rozhodnutí vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalovaných 1/ a 2/ dodáva nasledovné:

10. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 04.10.2012 došlo k dobrovoľnej dražbe na základe ktorej žalobca vydražil predmetné nehnuteľnosti a mal sa stať ich vlastníkom /ako vlastníkom predmetných nehnuteľností bol po dobrovoľnej dražbe aj niekoľko rokov zapísaný v katastri nehnuteľností/. Žalobca uhradil dražobníkovi (žalovanému 2/) sumu najnižšieho podania v celkovej sume 12.525 eur /inak aj cena dosiahnutá vydražením - poznámka odvolacieho súdu/. Z tejto sumy bola uspokojená pohľadávka žalovaného 1/ v časti 8.187,07 eur a žalovaného 3/ v časti 2.440,88 eur. Zvyšok si ponechal žalovaný 2/ ako náhradu nákladov a odmenu za vykonanie dražby. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske súdu č.k. 4C/42/2015-280 zo dňa 30.11.2017 bola určená neplatnosť úverovej zmluvy a záložnej zmluvy /na podklade ktorej bola uvedená dobrovoľná dražba vykonaná/, ktorú uzatvorili žalovaný 1/ a p. M. A. a bolo určené aj výlučné vlastníctvo p. M. A. k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam. Rozsudok, čo do výroku III. /o určení vlastníckeho práva p. M. A./ nadobudol právoplatnosť dňa 24.03.2018. Uvedený skutkový stav nebol medzi stranami sporný.

11. Medzi stranami zostalo sporné, či má žalobca nárok na vrátenie uhradenej ceny dosiahnutej vydražením a z akého právneho dôvodu.

12. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že právo žalobcu na vrátenie uhradenej ceny dosiahnutej vydražením nemožno odôvodniť podľa osobitného zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov /ďalej len zákon o dobrovoľných dražbách/, keď tento právny predpis počíta s vrátením výťažku dražby vydražiteľovi len v prípade určenia neplatnosti dražby súdom / § 32 ods. 3 v spojení s § 21/, čo sa v danom prípade nestalo.

13. Súd prvej inštancie potom skúmal, či tu existuje iný právny dôvod uplatneného nároku žalobcu a podľa odvolacieho súdu u dospel opäť k správneému záveru, že takýmto právnym dôvodom je zodpovednosť žalovaných z bezdôvodného obohatenia v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalobca sa na dobrovoľnej dražbe stal vydražiteľom predmetných nehnuteľností, bol mu udelený príklep a on zaplatil cenu dosiahnutú vydražením /12.225,-eur/. V zmysle ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách tak na neho malo prejsť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, v dôsledku čoho bol aj ako ich vlastník zapísaný v katastri nehnuteľností. O toto plnenie /vlastnícke právo/ však nakoniec prišiel, keď rozsudkom súdu bolo určené, že vlastníčkou predmetných nehnuteľností je p. M. A., keď záložná zmluva, ktorá bola podkladom na vykonanie dobrovoľnej dražby bola určená súdom ako absolútne neplatný právny úkon. Takýto skutkový stav možno najlepšie subsumovať pod osobitnú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka - majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol.

14. Je zrejme, že odvolacia argumentácia žalovaných 1/ a 2/ má svoje ratio, keď pri hľadaní odpovede na otázku, čo bolo tým právnym dôvodom, ktorý odpadol, v dôsledku čoho vzniklo bezdôvodné obohatenie, poukazujú na to, že dobrovoľná dražba nebola nikdy vyhlásená za neplatnú a rozsudok súdu o určení vlastníckeho práva p. M. A. mal len deklaratórny charakter. Na druhej strane táto argumentácia žalovaných vychádza z čisto formalistického výkladu v spore aplikovaných právnych predpisov a nevedie k nastoleniu spravodlivosti vo vzťahu medzi sporovými stranami. Žalobca nepochybne účasťou na dobrovoľnej dražbe, vydražením predmetných nehnuteľností a zaplacením ceny dosiahnutej vydražením, ktorá bola distribuovaná medzi žalovaných /žalovaných 1/ a 3/ ako veriteľov na uspokojenie ich pohľadávok a žalovanému 2/ ako dražobníkovi na úhradu odmeny a nákladov dobrovoľnej dražby/ vstúpil do vzťahu so žalovanými, v ktorom on plnil /zaplatil cenu dosiahnutú vydražením/ ale jemu sa adekvátneho protiplnenia /nadobudnutie vlastníckeho práva k vydraženým nehnuteľnostiam/ nakoniec nedostalo, resp. ako vydražiteľ bol žalobca po udelení príklepu a zaplacení ceny dosiahnutej vydražením zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník vydražených nehnuteľností avšak tieto účinky odpadli momentom, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie súdu o tom, že vlastníčkou predmetných nehnuteľností je p. M. A., a to bez ohľadu na to, že dobrovoľná dražba nebola súdom určená za neplatnú a rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva p. M. A. malo len deklaratórny charakter. Právnym dôvodom pre ponechanie si plnenia žalobcu na strane žalovaných bola skutočnosť, že udelením príklepu a zaplacením ceny dosiahnutej vydražením malo na žalobcu ako vydražiteľa prejsť vlastnícke právo k vydraženým nehnuteľnostiam. Až do rozsudku Okresného súdu Partizánske č.k. 4C/42/2015-280 zo dňa 30.11.2017 sa objektívne javilo, že tento právny dôvod existuje /že teda došlo k prechodu vlastníckeho práva k vydraženým nehnuteľnostiam na žalobcu/, veď žalobca bol ako vlastník vydražených nehnuteľností niekoľko rokov zapísaný v katastri nehnuteľností. Po uvedenom rozhodnutí súdu však už žalovaní nemali žiadny právny dôvod ponechať si plnenie žalobcu, ktorý sám o protiplnenie prišiel, a vzniklo im tak bezdôvodné obohatenie.

15. Odvolací súd preto uzatvára, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v merite veci, vo výrokoch I. a II. o povinnosti žalovaných 1/ a 2/ vydať bezdôvodné obohatenie bolo správne.

16. Následne odvolací súd preskúmal aj odvolaním žalovaných 1/ a 2/ napadnutý výrok IV. rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania. Tu súd prvej inštancie pri rozhodnutí správne vychádza v zmysle § 255 ods. 1 CSP z pomeru úspechu strán vo veci a keďže bol vo veci žalobca celkom úspešný, správne mu voči žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

17. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch I., II. a IV. podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalovaným 1/ a 2/ a preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovaným 1/ a 2/ v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde,

ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).